

Autor scenariusza – Ewa Pytlak

Jedwabny szlak

Cele:

- poznanie wybranych krajów azjatyckich;
- poznanie trasy oraz historii jedwabnego szlaku;
- poznanie tajników produkcji jedwabiu.

Potrzebne środki i materiały:

jedwabne chusty i chustki; jedwabna wstążka o długości ok. 15 metrów; historia jedwabiu i informacje o jego produkcji (załącznik nr 1); informacje o krajach azjatyckich położonych na jedwabnym szlaku (załącznik nr 2 – Indie, Uzbekistan, Iran, Chiny, Mongolia); ilustracje związane z wymienionymi państwami (ludność, krajobrazy); kontury państw; kartoniki z ilustracjami towarów na wymianę – po 5 kartoników z każdym towarem (załącznik nr 3); zdjęcia z produkcji jedwabiu (załączniki nr 4-8); farby; kleje; kredki; nożyczki; atlasy i mapa Azji.

Realizacja

1. Taniec z chustami

Nauczyciel przynosi do klasy pudło z niespodzianką (w jego wnętrzu znajdują się rzeczy wykonane z jedwabiu – chustki, chusty, apaszki). Dzieci wkładają ręce do pudła i próbują odgadnąć, co się w nim znajduje. Następnie nauczyciel otwiera pudło i wyjmuje jedwabne chusty. Dzieci stają w kółku i przy akompaniamencie spokojnej muzyki wykonują taniec z chustami.

2. Opowieść o jedwabnym szlaku

Nauczyciel opowiada, że jedwab przywędrował do nas z Chin; od jego nazwy wzięta się nazwa całej drogi, która mierzyła około 12 tys. kilometrów. Na mapie Azji nauczyciel zaznacza przebieg jedwabnego szlaku i prosi dzieci o odczytanie poszczególnych jego

stacji. Zwraca uwagę na góry, pustynię, pyta, czy łatwo było podróżować oraz jakie zwierzęta były wykorzystywane w podróżach?

3. Wyprawa w poszukiwaniu tajemnicy jedwabiu

Nauczyciel mówi, że tajemnica produkcji jedwabiu była pilnie strzeżona i przez wiele wieków nikt jej nie znał. Dlatego też kupcy z Europy, znad Morza Śródziemnego, wyruszyli w długą wyprawę do dawnej prowincji Xi'an w Chinach, aby przywieźć stamtąd jedwab. Droga ta była niezwykle niebezpieczna.

Nauczyciel rozciąga jedwabną wstążkę między stołami, które będą pełniły funkcję poszczególnych stacji dawnego jedwabnego szlaku. Na każdym stoliku leży karta A3 z konturami danego kraju i ilustracjami właściwych dla niego symboli, np. godła, flagi, zwierzęcia czy typowego elementu stroju. Na końcu, na ostatnim stole, widnieje napis „Chiny – prowincja Xi'an”.

Nauczyciel zaprasza dzieci do zabawy – przenosimy się do czasów podróży jedwabnym szlakiem. Uczniowie zastanawiają się, co w takiej wyprawie będzie im potrzebne. Następnie wyruszają w podróż, której kolejne etapy wyznaczają postoje przy stołach-państwach. Nauczyciel odczytuje przy nich informacje z kartek położonych na konturach państw, np. o tym, jakie nieszczęście spotkało podróżującą karawanę.

W związku z napotkanymi trudnościami, niektórzy członkowie grupy muszą pozostać w danym kraju. O tym, kto to będzie decyduje ślepy los. Wszystkie dzieci losują kwadratowe kartoniki z symbolami kraju, zaś to z nich, które wyciągnie flagę, pozostaje na miejscu (siada na krześle przy stoliku danego państwa).

Ilość flag powinna pokrywać się z ilością dzieci w klasie. Do ostatniego punktu jedwabnego szlaku nie powinno dotrzeć żadne dziecko.

Po dotarciu ostatniej grupy do Chin, nauczyciel informuje, że tajemnica jedwabiu zostanie odkryta, jeśli dzieci przygotują informacje na temat kraju, w którym się znalazły. Mówi także, że im

szybciej i dokładniej grupy przygotowują informacje, tym szybciej będą mogły wydostać się z danego kraju i ruszyć w dalszą podróż.

W scenariuszu przygotowano dwa rodzaje zadań – dla dzieci młodszych i starszych.

W przypadku realizacji pierwszego z nich, oprócz konturu państwa na każdym stole nauczyciel przygotowuje także obrazki zwierząt i roślin oraz zaznacza na mapie kraju jego większe miasta, pomijając ich nazwy. Po zakończeniu pierwszej części zadania, nauczyciel mówi, że ma dla dzieci jeszcze dodatkowe „tajne informacje” i każda grupa musi zdecydować, które wiadomości czytane przez nauczyciela dotyczą jej państwa. Jeśli dzieci wskażą właściwe informacje, wówczas otrzymują je od nauczyciela, a następnie przyklejają do swojej mapy.

W przypadku realizacji drugiego typu zadań, nauczyciel rozdaje dzieciom kartki z informacjami na temat państwa oraz atlasy do samodzielnego przygotowania prezentacji na temat danego kraju. Po zakończeniu zadania, dzieci przedstawiają efekty swojej pracy.

Po prezentacji państwa w grupie dzieci starszych oraz po przyklejeniu wszystkich informacji na temat kraju w grupie dzieci młodszych, nauczyciel wręcza obydwu grupom jeden fragment informacji na temat jedwabiu, sposobu jego produkcji lub zdjęcie z kokonem jedwabników.

4. Jak produkowano jedwab?

Nauczyciel opowiada o produkcji jedwabiu, ilustrując opowieść zdjęciami przekazywanymi następnie poszczególnym grupom (załącznik nr 2 i załącznik nr 4).

5. Co przewożono jedwabnym szlakiem?

Nauczyciel układa wszystkie prace – kontury państw – na podłodze. Będą one pełniły teraz rolę plansz do gry. Na każdej z nich prowadzący kładzie karteczki z rysunkami i nazwami (załącznik nr 3) rzeczy przywożonych z Chin, takich jak: papier, jedwab, żelazo, przyprawy kuchenne, ceramika. Następnie, przekazuje

poszczególnym grupom jednakową ilość kartoników z nazwami rzeczy wiezionymi do Chin na wymianę, takich jak: perfumy, złoto, biżuteria, winogrona, rośliny uprawne. Dzieci wędrują po planszy zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Po uprzednim rzucie kostką posuwają się o tyle pól-państw, ile oczek wyrzuciły na kostce. Z każdego pola mogą wziąć jeden kartonik na wymianę według zasady:

- złoto wymieniamy na żelazo,
- perfumy na ceramikę,
- biżuterię na jedwab,
- rośliny uprawne na przyprawy.

Liczbę kolejnych rzutów nauczyciel ustala przed grą. Tytuł „Najlepszych Kupców” otrzymuje grupa, której udało się wymienić najwięcej towarów.

6. Zadania dla uczniów

- Zadania dla starszych dzieci do wykonania na mapie:

Pokoloruj flagę państwa, w którym się znalazłeś.	Zaznacz na mapie stolicę i główne miasta.	Na kontur państwa naklej otrzymane zdjęcie i dorysuj jego ciąg dalszy.
Zapisz nazwy państw sąsiedzkich.	Ułóż rymowankę o tym, co rośnie w twoim państwie oraz jakie zwierzęta w nim żyją lub są hodowane.	Narysuj mieszkańców swojego państwa i naklej ich rysunki na kontur kraju.

- Zadania dla młodszych dzieci – Iran

Przyjrzyj się dobrze mapie twojego kraju. Pokoloruj jego terytorium zgodnie z konturem na mapie. Pamiętaj! Zielony kolor to niziny, brązowy to góry, a żółty to wyżyny.	Wypisz dwa państwa graniczące z twoim.	Naklej ilustracje zwierząt i roślin z twojego państwa.
Naklej na mapę wizerunki mieszkańców twojego państwa. Narysuj jego flagę.	Naklej fragment krajobrazu i dorysuj jego ciąg dalszy.	Na konturze twojego państwa masz zaznaczone kropki, które z nich

		oznacza stolicę Twojego państwa – Teheran.
--	--	--

- Zadania dla młodszych dzieci – Chiny

Przyjrzyj się dobrze mapie twojego kraju. Pokoloruj jego terytorium zgodnie z konturem na mapie. Pamiętaj! Zielony kolor to niziny, brązowy to góry, a żółty to wyżyny.	Wypisz dwa państwa graniczące z twoim.	Naklej ilustracje zwierząt i roślin z twojego państwa.
Naklej na mapę wizerunki mieszkańców twojego państwa, a następnie narysuj jego flagę.	Naklej fragment krajobrazu i dorysuj jego ciąg dalszy.	Na konturze twojego państwa zaznaczono kropkami obszar stolicy twojego państwa – Pekin.

- Zadania dla młodszych dzieci – Uzbekistan

Przyjrzyj się dobrze mapie twojego kraju. Pokoloruj jego terytorium zgodnie z konturem na mapie. Pamiętaj! Zielony kolor to niziny, brązowy to góry, a żółty to wyżyny.	Wypisz dwa państwa graniczące z twoim.	Naklej ilustracje zwierząt i roślin z twojego państwa.
Naklej na mapę wizerunki mieszkańców twojego państwa, a następnie narysuj jego flagę.	Naklej na mapie fragment krajobrazu i dorysuj jego ciąg dalszy.	Na konturze twojego państwa zaznaczono kropkami obszar stolicy twojego państwa – Taszkient.

- Zadania dla młodszych dzieci – Indie

Przyjrzyj się dobrze mapie twojego kraju. Pokoloruj jego terytorium zgodnie z konturem na mapie. Pamiętaj! Zielony kolor to niziny, brązowy to góry, a żółty to wyżyny.	Wypisz dwa państwa graniczące z twoim.	Naklej ilustracje zwierząt i roślin z twojego państwa.
Naklej na mapę wizerunki mieszkańców twojego państwa, a następnie narysuj jego flagę.	Naklej fragment krajobrazu i dorysuj jego ciąg dalszy.	Na konturze twojego państwa zaznaczono kropkami obszar stolicy twojego

		państwa – New Delhi.
--	--	----------------------

- Zadania dla młodszych dzieci – Mongolia

Przyjrzyj się dobrze mapie twojego kraju. Pokoloruj jego terytorium zgodnie z konturem na mapie. Pamiętaj! Zielony kolor to niziny, brązowy to góry, a żółty to wyżyny.	Wypisz dwa państwa graniczące z twoim.	Naklej ilustracje zwierząt i roślin z twojego państwa.
Naklej na mapę wizerunki mieszkańców twojego państwa, a następnie narysuj jego flagę.	Naklej fragment krajobrazu i dorysuj jego ciąg dalszy.	Na konturze twojego państwa zaznaczono kropkami obszar stolicy twojego państwa – Ułan Bator.